

”FRÄLSAREN ÄR JULENS LJUS”

Predikotext: Jes. 60:1-3

¹Stå upp, var ljus, ty ditt ljus kommer, och HERRENS härlighet går upp över dig. ²Se, mörkret skall övertäcka jorden och töcken folken, men över dig skall HERREN gå upp, hans härlighet skall uppenbaras över dig. ³Hednafolk skall vandra i ditt ljus och kungar i glansen som går upp över dig. (Jesaja 60:1-3)

*Bön: Lov ske Dig, Herre Jesus Krist,
befriare från synd och brist, för att till oss Du kommit har!
Du ädle gäst, välkommen var!¹ Amen.*

Kära bröder och systrar! Kära vänner! *Varför firar vi jul? Vad egentligen betyder jul?* Dessa frågor får mycket olika svar beroende på vem man frågar. Det råder en stark ”laddning” kring julen. Människor upplever och är mer eller mindre medvetna om att det ligger en spänning mellan julfirandets ursprungliga innehåll och kommersialismen. Det sekulärt uppbyggda julfirandet har vunnit mark under de sista årtiondena. Det äkta julbudskapet har hamnat i skymundan. Agnostiker och ateister vill påskynda julens avkristnande och kapa helt och hållet julfirandet från dess kristna grunder. Även om deras ändamål är en annan så står de i samma linje som Jehovas vittnen då de påstår att jul egentligen är en hednisk fest, har hedniskt ursprung.² Vad ska vi tänka om detta? Är det sant att jul egentligen är en hednisk fest eller har hedniska ursprung?

På engelska heter jul *Christmas*, som översatt blir: Kristi (hög)mässa. Svenskans *jul* och finskans *joulu* härstammar från något annat. Ordets ursprung är inte fastställt, men den verkar ha använts redan innan kristendomen kom till Norden. Vad det än har betytt så har man börjat använda ordet jul för att beteckna dagen som man firar för Frälsarens födelses åminnelse. Om ordet jul förknippades med någon hednisk festtid, så har den kristna betydelsen ersatt de hedniska betydelserna helt och hållet under århundradena. Men i dessa dagar pågår en urholkningsprocess där man vill göra jul till en sekulär fest, avskilt från det kristna innehållet. Även om urkyrkan inte firade 25:e december som Frälsarens födelsedag så betyder det inte att vi inte kan eller får göra det. Vi är inte bundna till några specifika dagar, men å andra sidan så har inte Gud förbjudit oss att åsidosätta några dagar och tider för att fira ett eller annat. Vårt julfirande grundar sig alltså på den kristna friheten. Som Guds barn är vi fria att fira jul och andra högtider, så som vi anser är bäst. Gör vi skillnad mellan dagarna eller inte, så bör vi göra det – som också allt annat – till Guds ära och med gott samvete.³

Men jag har inte ännu besvarat frågan om julens påstådda hedniska ursprung. Vårt svar är, att *det kristna julfirandet* inte har hedniska ursprung. Det måhända att det har firats olika hedniska fester på den 25:e december, men det betyder inte att vår julfirande grundar på dessa fester. Om någon river ett genomruttet hus på gården, gräver bort gamla grunderna, gjuter en ny grund och bygger ett helt nytt hus dit så kan man väl inte säga att huset har sitt ursprung på det ruttnade huset. Ja, även om det nya huset skulle behålla gamla namnet... Huset är helt och hållet nytt. Så tänker jag också om julfirandet, då den firas *på ett kristet sätt*. Det kristna innehållet har ersatt det hedniska. Det kristna julfirandet öser sitt innehåll från Guds ord, inte från hedniska traditioner.

¹ Svensk psalmbok för den evangelisk-lutherska kyrkan i Finland (2007). Kyrkans centralfond. Sidan 40 (psalm 16, vers 1).

² Vad lär Bibeln? (2005). Bibelsällskapet Vaktornet, Arboga. Sida 157ff.

³ Rom. 14:5; 1 Kor. 10:31 (se också Kol. 2:15f).

Det är med jul som med vilodagen, att den helgas endast genom Guds ord. Den 25:e december är inte i sig heligare än andra dagar. Till andlig uppbyggelse är julen endast om man använder Guds ord. Lyssnar på evangeliets budskap och tror dess löften. Låt oss göra som den nyblivne modern, Jungfrun Maria gjorde efter att ha hört herdarna berätta vad änglarna hade sagt till dem om det nyfödda barnet. Lukas berättar att **”Maria bevarade och begrundade allt detta i sitt hjärta.”**⁴

Vad var det som Herrens ängel hade sagt till herdarna om julens barn? Ängeln hälsade dem med att säga: **”Var inte förskräckta!”** – och fortsatte med att förkunna den goda nyheten – **”Se, jag bär bud till er om en stor glädje för hela folket. Ty i dag har en Frälsare blivit född åt er i Davids stad, och han är Messias, Herren. Och detta är tecknet: Ni skall finna ett nyfött barn som är lindat och ligger i en krubba.”**⁵

Julevangeliet är inte en julberättelse bland andra. Det är ingen påhittad saga. Det är en nyhetssändning från Gud! Den goda nyheten, som aldrig blir gammal. En nyhet som är aktuell för evigt! Den berättar för oss, att Messias, Herren, som är Frälsaren har blivit född åt oss i Davids stad, i Betlehem! Julens sanna ljus har blivit tänd i Betlehem och den lyser över hela jorden, över alla tidsåldrarna!

Som predikotext för denna julgudstjänst har jag valt profeten Jesajas (60:1-3) ord: **”Stå upp, var ljus, ty ditt ljus kommer, och HERRENS härlighet går upp över dig. Se, mörkret skall övertäcka jorden och töcken folken, men över dig skall HERREN gå upp, hans härlighet skall uppenbaras över dig. Hednafolk skall vandra i ditt ljus och kungar i glansen som går upp över dig.”** Jesaja levde 700 år innan Frälsarens födelse. Gud talade genom honom om Israels ljus, ett ljus som skulle belysa den sanna Israel så att även den skulle lysa! Israel, Judafolk, hade blivit utvald av Gud för att bevaras som ett heligt folk tills Messias – Israels och hela världens sanna Ljus – skulle komma. **”Stå upp, var ljus, ty ditt ljus kommer”** (v.1), utropar profeten till Israel. Profeterna, apostlarna och alla Guds ords trogna tjänare har alltid låtit det **”sanna ljuset, som ger ljus åt alla människor”**⁶ få lysa genom predikan och undervisningen. Ordets trogna tjänare fortsätter att predika det samma budskapet som har predikats efter syndafallet. Lagen och evangeliet. Den gudomliga lagen avslöjar synden, fördömer synden och syndaren. Evangeliet förkunnar förlåtelsen och att allt är fullbordat genom Kristi heliga liv och offerdöd. Med Herren Kristus säger vi: **”Tiden är fullbordad och Guds rike är nu här. Omvänd er och tro evangelium!”**⁷

Man kan kalla Paulus ord från Galaterbrevets fjärde kapitel för hans julevangelium, då han skriver: **”Men när tiden var fullbordad sände Gud sin Son, född av kvinna och ställd under lagen, för att han skulle friköpa dem som stod under lagen, så att vi skulle få söners rätt.”**⁸ Här har vi sammanfattning av julens budskap. Israels sanna ljus har kommit! Vårt ljus har kommit. **”Jag är världens ljus.”** – säger vår käre Frälsare – **”Den som följer mig skall inte vandra i mörkret utan ha livets ljus.”**⁹ Vi som har fått höra evangeliet och tror på det får säga med kung David: **”Ty hos dig är livets källa, i ditt ljus ser vi ljus.”**¹⁰ Jesus Kristus är livets och det sanna ljusets källa. Julbudskapet handlar om Honom, Livet och Ljuset – Ordet som blev kött; Gud som blev människa. Aposteln Johannes, ett ögonvittne som vittnar om Jesus och det som Han gjorde, skriver: **”Och Ordet blev kött och bodde bland oss, och vi såg hans härlighet, en härlighet som den Enfödde har av Fader, och han var full av nåd och sanning.”**¹¹ Johannes fick se Jesus både i förnedringens och härlighetens tillstånd. Jesus dolde Sin härlighet under den s.k. förnedringens tillstånd. När människorna såg Honom så såg det en vanlig människa, men om de lyssnade på Honom, omvände sig från sina synder och trodde på Honom, då såg det Hans härlighet genom tron. Livets ljus lyser fortfarande idag genom

⁴ Luk. 2:19.

⁵ Luk. 2:10-12.

⁶ Joh. 1:9.

⁷ Mark. 1:15.

⁸ Gal. 4:4.

⁹ Joh. 8:12.

¹⁰ Ps. 36:10.

¹¹ Joh. 1:14.

evangeliet, men den som är död, den som blundar ser inte ljuset. Det lyser, men människan är fortfarande i mörkret. Därför är julens budskap en kallelse till omvändelse, kallelse till att låta det sanna Ljuset få plats i hjärtat.

Vårt ljus har kommit. Jesus är född! Herrens härlighet har gått upp över oss. Jesus har uppstått från de döda och stigit upp till himmelen och sitter på Gud Faderns högra sida och kommer snart tillbaka, så som Han har lovat.¹²

Idag är den fjärde advent. Advent kommer av latinets *adventus Domini*, som betyder Herrens ankomst. Adventstiden är en förberedelsetid. Vi förbereder oss till att fira Frälsarens födelsefest. Han är Herren, *Dominus*, och det är Hans ankomst, *advent*, som vi väntar. Men det är inte endast Hans första ankomst, då Han föddes i Betlehem, som vi väntar. Vi väntar också Hans återkomst. Ja, en dag kommer Han tillbaka. Alla kommer att se Honom med sina egna ögon.¹³ Alla kommer på domedagen att stå framför Honom. Men eftersom Han redan har kommit som människa, tagit på sig den mänskliga naturen och försonat oss med Gud, så behöver vi inte bli förskräckta på den stunden då ärkeängels röst och Guds basuna ljuder och signalerar Konungarnas Konungs ankomst.¹⁴

Vi hörde Jesaja säga: **”Stå upp, var ljus, ty ditt ljus kommer, och HERRENS härlighet går upp över dig.”** (v.1) Av Guds nåd har vi fått se livets ljus, som strålar från Kristus. Han har tagit plats i ditt och mitt hjärta. Han bor i de troendes hjärtan och dessutom så är Han på ett speciellt sätt bland Sin församling. Jesus har sagt: **”Ty där två eller tre är samlade i mitt namn, där är jag mitt ibland dem.”**¹⁵ Även om vi inte ännu ser Honom med våra ögon, så är Han i verklighet bland oss, så som Han har lovat. En dag får vi också se Honom!

Vilka än gåvor som vi må få under jultiden så är den största gåvan den som Herren Gud själv har skänkt oss. Det är Frälsaren Jesus Kristus. **”Ty så älskade Gud världen att han utgav sin enfödde Son, för att den som tror på honom inte skall gå förlorad utan ha evigt liv.”**¹⁶ I Jesus har vi det eviga livet och det sanna ljuset! Det kan vi tänka på varje gång vi ser ett julljus lysa i den mörka vinternatten. Vi får tacka vår käre himmelske Fader att Han har gett oss Sin Son, julens barn, som föddes för att återlösa oss, för att förflytta oss från mörkrets välde till livets och ljusets rike, till Guds Sons rike!

*Amen*¹⁷.

*Bön: Gud, du Treenige, vi är fyllda av glädje och lovsång.
Du, som är större än allting, finns här mitt ibland oss.
Du, som har skapat jorden, stjärnorna och hela rymden,
föddes som ett litet barn i ett fattigt stall.
Du känner oss helt och hållet och Du älskar oss.
Vi vill som herdarna böja våra knän vid Din krubba.
Vi vill tacka Dig och tillsammans med änglarna lovsjunga Dig,
Du vår Frälsare, Jesus Kristus.*

Jan-Erik Tiri

¹² Upp. 22:20.

¹³ Upp. 1:7; Matt. 26:64; Apg. 1:11.

¹⁴ 1 Kor. 15:52; 1 Tess. 4:16; Matt. 24:31.

¹⁵ Matt. 18:20.

¹⁶ Joh. 3:16.

¹⁷ 1639 ord.